

Z OBSAHU	Společná modlitba upevňuje rodinný život. Katecheze Svatého otce Františka	04
	Mučedníci komunismu: P. Václav Drbola	07
	Maria v horní místnosti. Následujeme Marii v poslušnosti Duchu Svatému	09
	Poučení z paralyzace Ústavu pro studium totalitních režimů	10

TRADICE OTCŮ

Z kázání svatého Bernardina Sienského (1380–1444)

Jméno Ježíš prozařuje kazatele a způsobuje, že jsou prostoupeni jeho světlem ti, kdo jeho slovo zvěstují, i ti, kdo je slyší. Odkud myslíš, že se vzalo tak nenadále na celém světě planoucí světlo víry, ne-li z toho, že se káže Ježíš? Což i nás nepovolal Bůh světlem a lahodností tohoto jména ke svému podivuhodnému světlu? A těmto osvěceným, kteří v tomto světě vidí světlo, ať právem řekne apoštol: *Byli jste kdysi tmou, ale teď jste světlem v Pánu. Žijte jako děti světla.*

Proto se musí toto jméno rozhlášovat, aby svítilo a nezůstávalo ukryté. A při kázání se nesmí vyslovovat nečistým srdcem či poskvrněnými rty, naopak, má ho uchovávat a pronášet nádoba vybraná.

Proto praví Pán o apoštolovi: *On je nádobou ode mne vyvolenou, aby nesl mé jméno před pohany a krále i před syny izraelské. Vyvolenou nádobou, říká, v níž je na prodej nejsladší tekutina; láká k napití, neboť jiskří a září ve vyvolených nádobách; aby nesl mé jméno, říká.*

[...] Pavel rozhlášoval Ježíšovo jméno slovy, listy, zázraky i příkladem života. *Chválil ustavičně Ježíšovo jméno, vyznával je a velebil.*

Apoštol nesl toto jméno jako světlo také před krále a pohany i před syny izraelské, osvěcoval národy a všude vybízel: *Noc pokročila, den se přiblížil. Odložme tedy skutky temnoty a oblečme se do výzbroje světla. Vedme počestný život jako ve dne. A ukazoval všem světlo hořící a zářící na svícnu a na každém místě hlásal Ježíše, a to ukřižovaného.*

Proto Církev, snoubenka Kristova, stále se opírá o jeho svědectví, jása s prorokem a říká: *Učil mě Bože, od mládí, dodnes tvé mocné činy hlásám; až dosud znamená stále. Také prorok k tomu vybízí: Zpívejte k počtě jména Páně, zvěstuje denně jeho spásu, to jest Ježíše Spasitele.*

Fra Angelico: Petr ustanovuje Štěpána jáhmem (1447–1449). Foto: Wikimedia Commons

Absence nároku

Není nic převratného konstatovat, že žijeme v době, kdy má snad každý pocit, že má na cokoli automatický nárok. Nárokem se rozumí oprávnění, které si lze na druhých vynutit, a pokud možno nedat ze své strany náležitě protiplnění. Státe, starej se, společnosti, poskytnij mi. Pokud stát nedává a společnost neposkytuje, následuje frustrace nebo agrese „oprávněného“. Z tohoto úhlu pohledu se ovšem v Církvi nachází jedna oáza, která jde právě ve věci vznášení nároků zcela proti proudu. Tou je nevyvratitelnost duchovního povolání, zejména povolání ke kněžství. Zde platí ono: „Ne vy jste si vyvolili mne, ale já si vyvolil vás“ (Jan 15,16). Apoštolská adhortace Jana Pavla II. *Pastores dabo vobis* k tomu

říká: „Jestliže tedy kněžské povolání zcela jednoznačně zdůrazňuje primát milosti, pak toto svobodné a svrchované rozhodnutí Boží povolat člověka musí být přijímáno s největší úctou a nemůže být v sebemenší míře vynuceno žádnou lidskou vůlí, ani nemůže být nahrazeno žádným pouze lidským rozhodnutím.“ Ty tam jsou doby, kdy byl takový nadbytek zájemců o kněžství, že slovný kanonista Mörsdorf se cítil povinován vztyčit ukazovák a varovat: „Kdo se tedy nechce nechat zaměstnat ke službě v Církvi, tj. především v pastorači, nebo jako přebytný zaměstnan být nemůže, nesmí být vysvěcen. Nečinní kněží nejsou žádoucí.“

Dokončení na str. 2

Foto: <http://en.lpj.org>, Samir Hodaly

Mezináboženská smlouva: přelom v křesťansko-muslimských vztazích

Muslimští a křesťanští představitelé a civilní orgány v Jeruzalémě podepsali smlouvu o přátelství, která má utlumit v zárodku spory mezi komunitami různých vyznání a tím zabránit sektářským střetům. Prvního úspěchu takovéto „místní“ diplomacie bylo dosaženo v Betfage (východní Jeruzalém). Do jednání se zapojil velký muftí Jeruzaléma, zástupci latinského patriarchátu, kustodie Svaté země, arabského gubernátorátu východního Jeruzaléma a významné politické a morální autority.

Náboženští představitelé byli donuceni usilovat o takovouto dohodu poté, co v důsledku zřízení křesťanské části v muslimské čtvrti ve východním Jeruzalémě propukly sektářské střety.

Mons. William Shomali, pomocný biskup z Jeruzaléma a jeden ze signatářů dohody, v rozhovoru pro *AsiaNews* řekl, že to „znamená přelom ve vztazích mezi křesťany a muslimy... a takovéto úmluvy mohou být exportovány nejen do jiných oblastí Svaté země, ale i na celý Blízký východ.“

„Smlouva tohoto druhu,“ vysvětloval, „za kterou se zaručí místní a národní náboženští představitelé, by mohla být velmi užitečná v Egyptě, kde spory mezi rodinami přerostly v lokální i celostátní střety s vážnými důsledky pro mezináboženský dialog.“

Kromě Mons. Shomaliho dohodu podepsal též jeruzalémský velký muftí Muhammad Hussein, guvernér východního Jeruzaléma Adnan Husajní a P. Ibrahim Faltas, hospodář Kustodie Svaté země. Signatáři zastupují 63 křesťanských rodin žijících v části Betfage, kterou vystavěla františkánská Kustodie Svaté země, a delegáty muslimské komunity. Součástí smlouvy jsou ustanovení ohledně vzájemného respektu až po smířčí řízení ve sporech o pozemky a výstavbu nových budov.

Asia News

Dokončení ze str. 1

Dnes jsme na tom s našimi bolestnými nářky o nedostatku duchovních povolání zcela opačně. To však neznamená, že kdekterý nábožný mládenec si sám o sobě usmyslí, že právě on bude tím vhodným kandidátem. Prvním sítím takových tužeb je zde již na samém počátku zcela nesamozřejmé přijetí do kněžského semináře. Jak praví moudrý *Kodex kanonického práva*: „Do semináře přijme diecézní biskup pouze ty, které vzhledem k jejich lidským i mravním, duchovním i rozumovým vlohám, jejich tělesnému i duševnímu zdraví a opravdovému úmyslu považuje za způsobilé pro trvalou posvátnou službu.“ Takových filtrů se postaví kandidátovi kněžství do cesty ještě mnoho, nežli bude moci přijmout svátostné svěcení. A i kdyby nakrásně splnil veškerá požadovaná studijní i seminární kritéria, usoudí-li biskup, že pro službu vhodný není, nemůže si svěcení a přijetí do kněžského stavu nárokovat, nemůže nikam podávat žalobu na svoje právo, ba na svůj nárok být za kněze vysvěcen a do služby v Církvi postaven. „Ne vy jste si vyvolili mne...“

P. Doc. JUDr. Stanislav Příbyl, Ph.D., J.C.D., soudce metropolitního církevního soudu v Praze, rektor kostela sv. Gabriela v Praze 5

Křesťané jsou obětím beránkem vývoje na Středním východě

Ředitel libanonské Charity Simon Faddúl řekl v rozhovoru s agenturou „Církev v nouzi“, že v Sýrii bojuje přes 100 různých skupin: všechny bojují proti režimu, ale nebojují společně. To znamená, že boje mezi skupinami mohou propuknout kdykoli, nejpozději v okamžiku, kdy se režim zhroutí. V řadě regionů jsou u moci islamistické skupiny, které vybírají od křesťanů „daň nevěřících“. Režim je totalitní, ale je nejasné, co přijde po něm. Lidé v těchto zemích dnes žijí hůř než pod předchozími režimy.

Faddúl řekl, že syrská občanská válka nese džihádistické rysy. Obává se, zda nejde o čistku zacílenou na křesťany. „Musím konstatovat, že my křesťané jsme obětím beránkem celého vývoje na Středním východě... Angažmá Západu na Středním východě je rozporné. Na jedné straně chtějí podporovat demokracii, na druhé podporují teokracie. Na jedné straně hlásají laicismus a oddělení státu od náboženství, na druhé straně podporují země, jejichž státním náboženstvím je islám. My zde to nechápeme.“

„Ještě jsem neslyšel žádného amerického nebo evropského politika mluvit o lidské katastrofě. Roztržené rodiny, roztržená společnost,“ uzavřel Faddúl.

Kathnet

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz nebo na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zaslaným darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

SLOVO KNĚZE

O kolonizaci lidské přirozenosti genderovou ideologií

Observatorium kardinála Van Thuana prezentovalo ve středu 8. května v sídle Vatikánského rozhlasu svou čtvrtou Zprávu o stavu sociálního učení Církve ve světě. Institute se sídlem v severoitalském Terstu se dlouhodobě zaměřuje na situace ohrožující hodnoty, o kterých nelze vyjednávat – rodinu, svobodu, mír a sociální spravedlnost. Nejnaléhavějším současným problémem je podle ní znepokojivý trend „kolonizace lidské přirozenosti“, tedy tlak na změnu legislativy v otázkách početí, manželství a rodiny. Stojí za ním ideologie genderu, kterou financují mezinárodní lobby, političtí představitelé jednotlivých států či mezinárodní orgány jako EU, hlavní sponzorka potratů ve světě, tvrdí arcibiskup Terstu a předseda observatoria mons. Giampaolo Crepaldi.

„Ideologie genderu, která vznikla v Evropě, se velmi rychle rozšířila na jiné kontinenty a zvláště zasáhla některé konkrétní země. Hovoříme proto o kolonizaci – o kulturním vývozu západních myšlenkových schémat zejména do zemí Latinské Ameriky. Například Argentina v průběhu jediného roku 2011 změnila řadu zákonů, které jsou nyní všechny namířeny proti životu a rodině. Často se domníváme, že tyto kulturní a politické procesy jsou výzvou pro naši víru. Myslím si naopak, že se víra musí stát výzvou pro tyto trendy, které v konečném důsledku popírají naše lidství. Je evidentní, že reakcí na tyto procesy je probuzení víry. Čím více Církev dohoní to, co zanedbala na poli víry, tím věrohodnější, poutavější a přesvědčivější odpověď může lidstvu poskytnout,“ upozorňuje mons. Crepaldi.

Ra Vat

Americká zpráva o náboženské svobodě ve světě

V úterý 30. dubna 2013 vydala „Komise USA pro náboženskou svobodu ve světě“ další výroční zprávu o stavu náboženské svobody v zahraničí. Vydávání těchto zpráv se opírá o Wolfův – Specterův zákon z roku 1998. Ten stanoví, že podpora náboženské svobody patří k zahraniční politice USA.

Zpráva konstatuje, že stav náboženské svobody ve světě se zhoršuje, což vyvolává nestabilitu ve společnosti. Narůstá náboženský extremismus a k tomu různým způsobem přispívají i jednotlivé státy.

Letošní zpráva jmenuje osm zemí, jež vyvolávají „zvláštní znepokojení“: Barmu, Čínu, Eritreu, Írán, Severní Koreu, Saúdskou Arábii, Súdán a Uzbekistán. Dalších sedm zemí se tomuto stavu blíží: jde o Egypt, Irák, Nigérii, Pákistán, Tádžikistán, Turkmenistán a Vietnam.

Pokud jde o konkrétní témata, zpráva se zabývá ústavními změnami v některých státech. Řada zemí (Egypt, Somálsko, Libye, Súdán, Turecko) přijala nové ústavy nebo je připravuje. Tyto ústavy ne vždy zaručují respekt k náboženské svobodě. Ve 23 (muslimských) zemích ústavy zavádějí islám jako státní náboženství.

Dalším tématem je vzrůstající násilí ze strany nestátních činitelů v nefunkčních státech. To se týká násilí ze strany jednotlivců, davu, radikálních skupin, vojenských a teroristických organizací. V řadě případů místní úřady nedokážou situaci zvládnout.

Problémem zůstávají zákony o rouhání a hanobení náboženství: ty často odporují mezinárodním standardům lidských práv a vedou k porušování svobody slova a náboženské svobody.

Pokud jde o Evropu, zmiňuje zpráva omezení týkající se náboženského oblečení a viditelných náboženských symbolů (křížky), diskuse o náboženské porážce zvířat, o obřízce chlapců a o stavbě mešit a minaretů. Česká republika není ve zprávě zmíněna.

Zpráva má 371 stran a lze ji vyhledat na internetu.

Zpracovala Michaela Freiová

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>.

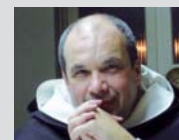
Je před Letnicemi. Pán Ježíš dává učedníkům misijní příkaz, ale zároveň ho podmiňuje „vyzbrojením silou z výsosti“ (Lk 24,49). Jsme v období, kdy máme očekávat vylití darů Ducha Svätého. Jistě, už jsme Ducha Svätého přijali při křtu. Mnozí odbrželi v plnosti jeho dary ve svätosti biřmování. Duch Svätý je prvním autorem našeho duchovního života a působí zvláště, když se modlíme. Krom toho, nejsou to první Letnice, které zažijeme...

Přesto všechno jsou svätodušní svätky vždy novou příležitostí Božímu Duchu se otevřít a vytvořit v sobě prostor pro nové naplnění zosobněnou Láskou Otce a Syna. Jak moc Ducha Svätého potřebujeme: pro uvěření, pro obrácení, pro jasné myšlení a moudré nahlížení věcí v souvislostech, pro vytrvávání v dobrém, pro misii, pro každou službu z nezištné lásky, pro hlubinné spojení s trojjediným Bohem, pro radost. Stojí za to opět napodobit apoštolů ve večeradle spolu s Pannou Marií, vytrvávat na modlitbách a s pokorou, důvěrou a otevřeností prosit: Přijď, Duchu Svätý.

Přijď, Duchu moudrosti, a osvěćuj naši mysl. Přijď, Duchu rozumu, a uváděj nás do plné pravdy. Přijď, Duchu umění, a nauč nás pravdu vhodně sdělovat. Přijď, Duchu rady, ve chvíli bezradnosti a vyved' nás ze zmatků doby. Přijď, Duchu síly, a uschnopi nás překonávat překážky a čelit zlu. Přijď, Duchu zbožnosti, a modli se v nás. Přijď, Duchu bázně Boží, a znič naši pýchu.

Přijď, Duchu lásky, a uč nás více milovat. Přijď, Duchu pokoje, a zbav nás strachu a neklidu. Přijď, Duchu radosti, abychom mohli těšit druhé. Naplňuj nás, Duchu Svätý, stále více, at' jsme tebou proniknuti, Kristu podobnější. Pozdvihni nás, Duchu Svätý, do lásky a jednoty Otce a Syna. Vtáhni nás do proudu lásky, která vystoupila až na kříž. Jsme tvým chrámem, Duchu Boží. Posvěćuj nás a oživuj, at' nás svět nezkalí a nepohltí, ale at' my měníme svět v tvé království.

fr. Pavel Maria OP

*fr. Pavel M. Mayer OP,
dominikánský kněz,
magistr noviců*

MARIA – STAROZÁKONNÍ PŘEDOBRAZY

Z čítanky „Víra Církve“ sestavené z textů Josepha Ratzingera

Zvěstování Páně (13. století). Foto: Wikimedia Commons

Starý zákon zná řadu úchvatných narození, vždy v rozhodujícím bodě obratu dějin spásy: Sára, Izákova matka (Gn 18), Samuelova matka (1 Sam 1–3) a bezejmenná matka Samsona (Sd 13) jsou neplodné, a každá naděje, že budou požehnány dětmi, se stala nesmyslnou. Všem třem se narodí dítě, jež se stane nositelem spásy pro Izrael, skrze zásah milostivého slitování Boha, který nemožné činí možným (Gn 18,14; Lk 1,37), ponížené povyšuje (1 Sam 2,7; 1,11; Lk 1,52; 1,48) a pyšné svrhává z trůnu (Lk 1,52). U Alžběty, matky Jana Křtitele, se tato linie prodlužuje (Lk 1,7–25. 36), a u Marie pak dosahuje svého vrcholu a cíle. Smysl toho dění je vždy týž: Spása světa nepřichází od člověka a jeho vlastní moci: člověk se jí musí nechat obdarovat a může ji přijmout pouze jako čirý dar. Narození z panny není nějakou kapitolou askeze ani nepatří bezprostředně k učení o Ježíšově Božím synovství;

je především a nakonec teologií milosti, poselstvím o tom, jak k nám přichází spása: v prostotě přijímání, jako nevynutitelný dar lásky, která vykupuje svět. [...]

V Ježíšovi vsadil Bůh do neplodného a beznadějného lidstva nový začátek, který není výsledkem jeho vlastních dějin, nýbrž darem shůry. Je-li již každý člověk něco nevýslovně nového, víc než souhrn chromozomů a produkt určitého prostředí ve světě: jedinečný Boží tvor, tak Ježíš je ten opravdu Nový, který nepochází z toho, co je vlastní lidstvu, nýbrž z Božího Ducha. Proto je Adam, ten druhý (1 Kor 15, 47), jímž začíná nové stvoření člověka. V protikladu ke všem vyvoleným před ním on nejen dostává Božího Ducha, nýbrž také ve své pozemské existenci je sám skrze Ducha, a proto naplněním všech proroků: skutečný prorok.

<http://www.dbk-shop.de>

Přeložil P. Josef Kolářek SJ

SPOLEČNÁ MODLITBA UPEVNŮJE RODINNÝ ŽIVOT

Katecheze Svatého otce Františka na generální audienci

Na počátku května se Svatý otec zamýšlí nad významem Marie a Josefa – dvou důležitých postav v životě Ježíše, Církve i v našem životě, a v souvislosti s nimi také nad významem práce a kontemplace.

Dobrý den, drazí bratři a sestry, prvního května si připomínáme svatého Josefa, dělníka, a začínáme měsíc, který je tradičně zasvěcen Matce Boží. Chtěl bych se tedy na tomto našem setkání pozastavit u těchto dvou tak důležitých postav v Ježíšově životě, v životě Církve i v našem životě dvěma krátkými myšlenkami. První bude o práci a druhá o kontemplaci Ježíše.

Důstojnost a význam práce

V evangeliu sv. Matouše se v souvislosti s Ježíšovým návratem do rodné obce Nazaretu, kde promlouvá v synagoze, zdůrazňuje podiv krajanů nad jeho moudrostí a otázkou, kterou si kladou: „Copak to není syn tesařův?“ (13,55). Ježíš vstupuje do našich dějin, přichází mezi nás, narodil se z Panny Marie působením Božím, ale za přítomnosti svatého Josefa,

zákonného otce, který jej opatruje a také jej učí svému řemeslu v nazaretské dílně, sdílí s ním závazky, námahy, zadostiučnění a také každodenní těžkosti.

To nám ukazuje důstojnost a význam práce. Kniha Genesis vypráví, jak Bůh stvořil muže a ženu, svěřil jim poslání naplnit zem a podmanit si ji, což znamená vykořisťovat ji, nýbrž obdělávat a chránit, pečovat o ni svou vlastní prací

(srov. Gn 1,28; 2,15). Práce je základním prvkem důstojnosti člověka. Práce nás obrazně řečeno „pomazává“ důstojností, naplňuje nás důstojností, připodobňuje nás Bohu, který pracoval, pracuje a je neustále činný (srov. Jan 5,17); dává nám schopnost užít sebe, svoji rodinu a přispívat k růstu svojí vlasti. Tady myslím na těžkosti, na které dnes v různých zemích naráží svět práce a podnikání. Myslím zvláště na ty, kteří jsou nezaměstnaní, což se týká nejenom mladých lidí, častokrát v důsledku takového pojetí ekonomismu společnosti, které hledá egoistický profit mimo parametry sociální spravedlnosti.

Neztrácet naději

Rád bych všechny vyzval k solidaritě a povzbudil představitele veřejných věcí, aby vyvinuli veškeré úsilí a dali nový podnět zaměstnanosti. Znamená to starat se o důstojnost člověka. Především bych však rád řekl, aby neztráceli naději. Také svatý Josef prošel obtížnými momenty, ale nikdy neztratil důvěru a dovedl je překonat v jistotě, že Bůh nás neopustí. Dále bych se rád obrátil na vás děti a mladé lidi: věnujte se svým každodenním povinnostem ve studiu, v práci, v přátelských vztazích a pomoci druhým. Vaše budoucnost závisí také na tom, jak prožijete tyto cenné roky života. Nemějte strach ze závazků a obětí, nestrachujte se o budoucnost a mějte živou naději: na obzoru je stále světlo.

Otrocká práce

Dodám ještě pár slov k jednomu specifickému aspektu práce, který mi dělá starosti. Mám na mysli to, co lze označit termínem „otrocká práce“, tedy práce, která zotročuje. Kolik jen lidí na celém světě je obětí tohoto typu otroctví, ve kterém člověk slouží práci, zatímco by měla práce sloužit lidem a propůjčovat jim důstojnost. Prosím bratry a sestry ve víře a všechny muže a ženy dobré vůle, aby se rozhodně stavěli proti obchodu s lidmi, jehož součástí je také „otrocká práce“.

Kontemplovat Pána

Naznačím druhou myšlenku. Jediným společným středem pozornosti svatého Josefa a Panny Marie v tichu jejich kaž-

dodenní činnosti je Ježíš. S nasazením a něhou doprovázejí a pečují o růst Syna Božího, který se pro nás stal člověkem, a přemýšlejí o všem, co se děje. V evangeliu zdůrazňuje svatý Lukáš dvakrát Marii postoj, jenž byl vlastní také svatému Josefovi: „všechno uchovávala ve svém srdci a rozvažovala o tom“ (Lk 2,19.51). Abychom se naučili naslouchat Pánu, je třeba se naučit jej také kontemplovat, rozjímat, vnímat jeho nepřetržitou přítomnost ve svém životě. Je třeba

Společná modlitba je drahocenný moment, který upevňuje rodinný život a přátelství! Naučme se více modlit v rodině a jakožto rodina!

se zastavit a rozmlouvat s ním, dát mu prostor modlitbou. Každý z nás, také vy děti a mládeži, kteří jste dnes dopoledne přišli v tak velkém počtu, měli byste se ptát: jaký prostor dávám Pánu? Zastavím se k rozhovoru s ním? Již od malička nás rodiče učili začínat a končit den modlit-

bou, vedli nás, abychom vnímali, že nás provází přátelství a láska Boží. Vzpomínejme častěji na Pána během dne!

Důležitost a krása růžence

V tomto měsíci květnu bych rád poukázal na důležitost a krásu modlitby svatého růžence. Odříkáváním Zdrávasů jsme přiváděni ke kontemplaci Ježíšových tajemství a rozjímaní ústředních momentů jeho života, aby On byl – stejně jako pro Pannu Marii a svatého Josefa – středem našeho myšlení, naší pozornosti a našeho jednání. Bylo by krásné, kdyby se zvláště v tomto měsíci máji v rodinách, mezi přáteli a ve farnosti společně recitoval svatý růženec nebo nějaká modlitba k Ježíši a Panně Marii! Modlitba konaná společně je drahocenný moment, který upevňuje rodinný život a přátelství! Naučme se více modlit v rodině a jakožto rodina!

Draží bratři a sestry, prosme svatého Josefa a Pannu Marii, aby nás učili zachovávat věrnost svým každodenním závazkům, žít svoji víru v každodenních skutečích, dávat více prostoru Pánu ve svém životě a prodlévat v rozjímaní jeho tváře.

*Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezititulky redakce)*

Svatá Rodina, detail (1470–1490). Foto: <http://paternosters.blogspot.cz>, Chris Laning (CC BY-NC-ND 3.0)

CELÝ JEJÍ

Svatý otec František při modlitbě růžence v bazilice Santa Maria Maggiore. Foto: <http://www.news.va>

Papež František se cítí dobře v Mariině přítomnosti. Už v Buenos Aires využíval každé příležitosti k cestě do Lujan, národního poutního místa Argentiny. Zpravidla tam usedal ve zpovědnici a prodléval tak v blízkosti Matky Boží.

Před osmi lety, krátce po smrti Jana Pavla II., přiznal, že se každý den modlí celý růženec. Inspiroval jej k tomu svým příkladem právě papež Wojtyła. Bylo to roku 1986. O Jorge Bergoglio, tehdy rektor kněžského semináře, během římského pobytu přišel na modlitbu růžence, kterou Jan Pavel II. recitoval spolu s věřícími. „On byl vpředu na kolenou. Viděl jsem jej zezadu a postupně jsem se spolu s ním nořil do modlitby – vzpomínal později kardinál Bergoglio. – Nebyl jsem sám. Modlil jsem se uprostřed celého lidu Božího pod předsednictvím našeho Pastýře. Pohlédl jsem na papeže. Představil jsem si ho jako mladého kněze, seminaristu, básníka, dělníka, dítě v té samé pozici jako nyní – jak vyslovuje jeden zdravas za druhým. Svědectví jeho zbožnosti na mě hluboce zapůsobilo. Uvědomil jsem si skutečný význam slov, s nimiž se Maria v Guadalupe obrátila na Juana Diega: „Neboj se, což nejsem tvoje Matka?“ Porozumněl jsem přítomnosti P. Ma-

rie v papežově životě. Od té chvíle se každý den modlím 15 tajemství růžence,“ řekl před osmi lety kardinál Bergoglio.

Podobně jako Jan Pavel II. zasvětil také František Marii svůj pontifikát. Den po svém zvolení vyjel z Vatikánu do baziliky Santa Maria Maggiore. Ještě předtím, hned v Sixtinské kapli, požádal lisabonského kardinála Policarpa, aby portugalská biskupové světili jeho jménem pontifikát P. Marii Fatimské. Biskupové splnili toto přání 13. května.

Papež František se sám vrátil na začátku května do hlavní římské mariánské baziliky k modlitbě růžence. Při té příležitosti promluvil o Mariině mateřství ve vztahu k věřícím. Ale konkrétně, jak je jeho zvykem, s poukazy na to, v čem spočívá Mariina péče. Především se stará o náš růst. Vychovává nás, abychom nepodléhali lenosti, neuspokojovali se s jistým stupněm blahobytu. Chce, abychom byli silní, dokázali přijímat odpovědnost, angažovat se v životě. Zadrhé nás Maria učí zpříma se stavět nesnáším, které život přináší. Nechrání nás před všemi překážkami, ale učí nás hledět na ně s realismem a odvážně k nim přistupovat. Dokáže při tom zachovat rovnováhu mezi bezpečností a rizikem. A do třetice

nás Maria připravuje k definitivním rozhodnutím, navzdory dnes panující filosofii dočasnosti.

Není těžké uhadnout, že za těmito úvahami stojí osobní zkušenost papeže Františka.

O Mariině mateřství mluvil papež také při setkání s členkami Unie generálních představených ženských řeholí. František zdůraznil, že zasvěcená osoba musí být duchovně plodná a v tomto smyslu má být ikonou mateřství Marie a Církve.

Na okraj si povšimněme, že promluva k řeholnicím obsahovala celou řadu přísňých napomenutí, která musejí vypadat nepochopitelně pro ty, kdo mají s řeholnicemi sestrami ty nejlepší zkušenosti. Nicméně je třeba si uvědomit, že v pozadí ostré řeči stojí závažný konflikt mezi Vatikánem a jistým proudem amerických řeholnic. Však také většina amerických matek představených setkání s papežem zcela bojkotovala. Když tedy František mluvil o potřebě plodného, a nikoli staropanenského prožívání čistoty nebo odsuzoval kariérismus a zneužívání Církve k vlastním ambicím či když nakonec vyzýval řeholnice k souladu s Církví, mířil samozřejmě na tuto konfliktní situaci, o níž věřící v České republice nemusejí vědět vůbec nic.

Krzysztof Bronk

*Krzysztof Bronk,
redaktor a publicista*

**Matka Boží nám pomáhá,
abychom rostli v lidství
a ve víře, abychom sílili
a neustupovali pokušení být
povrchními lidmi a křesťany,
nýbrž žili zodpovědně
a směřovali stále výše.**

MUČEDNÍCI KOMUNISMU

Kněží a řeholníci zemřelí ve věznicích a táborech nucené práce

Dalším z kněží, kteří byli odsouzeni v roce 1951 v souvislosti s tzv. babickým případem k trestu smrti a následně popraveni, je P. Václav Drbola. Právě tomuto mučedníkovi, jehož beatifikační proces v současné době probíhá, se budeme v tomto čísle věnovat.

P. Václav Drbola se narodil 16. října 1912 ve Starovičkách u Brna jako nejstarší syn. Rodiče Václav a Růžena Drbolovi vychovali celkem sedm dětí a není bez zajímavosti, že nejmladší Václavova sestra se stala řeholnicí. Otec vedl menší hospodářství a pracoval jako zemědělský dělník. Po absolvování obecné školy v rodné obci studoval Václav na reálném gymnáziu v Hustopečích. Poté vstoupil do brněnského kněžského alumnátu a vystudoval teologii. Na kněze byl vysvěcen v Brně biskupem Josefem Kupkou v předvečer Mnichovských událostí a blížící se 2. světové války 5. července 1938.

Začátek kněžské služby

Postupně působil v několika farnostech na jižní Moravě – v září 1938 nastoupil jako kaplan ve Slavkově u Brna, v září 1939 byl ustanoven kooperátorem v Čučicích u Náměště nad Oslavou a od března 1943 působil jako kaplan v Bučovicích. Na posledně jmenovaném místě setrval nejdéle. Pracoval zde spolu s dalšími kaplany – vyučoval katechismus v přífařených obcích. Aktivně působil mezi mládeží a v místních spolcích – Orlu, Charitě, Spolku katolických tovaryšů a rovněž v Československé straně lidové. Pracoval také na MNV ve finančním výboru. Ve farnosti byl velmi oblíben a dokázal se s farníky sblížit – organizoval řadu akcí v obci, vedl divadelní představení. K jeho zájmům patřilo výtvarné umění, věnoval se také sbírání obrazů.

Právě v Bučovicích prožil P. Drbola únorový převrat v roce 1948 a nástup komunistů k moci. Byl sledován a považován za přívržence reakce. V červnu 1949 přečetl v kostele *Oběžník katolickému duchovenstvu a věřícímu lidu*, vydaný biskupem a zakazovaný komunistickou mocí.

P. Václav Drbola. Foto: <http://www.starovicky.cz>

Administrátorem v Babicích

V únoru 1950 byl nečekaně přeložen do Babic na Třebíčsku a stal se administrátorem zdejší farnosti. Místní farář Arnošt Poláček byl totiž zatčen a následně brzy odsouzen pro „protistátní činnost“ na 20 let. P. Drbola se ujal nové farnosti svědomitě – vedle kněžské činnosti vyučoval náboženství v místní škole i v přífařených obcích, začal s opravou varhan v kostele. I v Babicích pokračoval ve své sociální a osvětové činnosti a získal si zde velkou oblibu. Velkou oporou mu byl farník A. Plichta.

V době Drbolova babického působení probíhala intenzivní snaha komunistické státní moci o ovládnutí venkova – kolektivizaci půdy a také o ochromení katolické církve. V této vyostřené atmosféře docházelo ke vzniku odbojových protikomunistických skupin, mimo jiné v regionu Třebíčska a Moravskobudějov-

vicka, o čemž věděl i P. Drbola. Ke značnému posunu došlo, když začal v oblasti působit dobrodruh Ladislav Malý, vydávající se za organizátora odboje a agenta americké zpravodajské služby CIC. Vedle dalších farníků byl Drbola v kontaktu s lidovcem A. Plichtou, člověkem, který organizoval odboj proti nacistům a nyní také proti komunistům. Právě jeho syny získal Malý pro svou činnost – sabotáže, distribuování protikomunistických letáků, zastrasování místních komunistů a udavačů.

V osidlech Malého

V květnu 1951 byl P. Drbola informován paní Dvořákovou o činnosti odbojové skupiny vedené Malým, jenž měl údajně osvobodit pražského arcibiskupa Josefa Berana z internace a připravoval jeho odchod za hranice. Proto za Malým zajel do nedalekých Loukovic a seznámil se s ním. Malý mu vyprávěl tutéž historku o ukrývání arcibiskupa Berana a potřebě zajistit pro něj dobrého zpovědníka, již sdělil předtím P. Bulovi (*RC Monitor* 8/2013). Ve své důvěře P. Drbola svěřil Malému informace o ukrývání A. Plichty v Cidlině. S Malým se setkal P. Drbola ještě několikrát, ale vzhledem k neustálému odkládání slibovaného setkání s arcibiskupem Beranem mu přestával věřit.

Po varování P. Janem Podveským z Jaroměřic nad Rokytnou, jemuž se se svými starostmi svěřil, se P. Drbola rozhodl kontakt s L. Malým ukončit. Od Podleského se totiž dozvěděl, že podobnou historku o ukrývání arcibiskupa Berana už Malý vyprávěl P. Bulovi, jenž mu také uvěřil, snažil se mu pomoci a byl následně zatčen. Bylo už však pozdě – 17. června 1951 byl v brzkých ranních hodinách zatčen i P. Drbola.

Mučěn, odsouzen k smrti a popraven

Velkým paradoxem obvinění a odsouzení P. Buly i P. Drboly je skutečnost, že byli nuceni přiznat se k podílu na události, jež se odehrála až po jejich zatčení. Konkrétně k zapříčinění vraždy tří komunistických funkcionářů a pracovníků místního národního výboru v Babicích v noci 2. července 1951. P. Drbola byl krutě vyslýchán a nucen přiznat se, že organizoval odbojovou skupinu v Babicích, navedl Malého a jeho kumpány k uskutečnění vraždy a vybíral oběti pro ni. Také byl nucen přiznat fantasmagorické výmysly o budování úkrytů pro vysílačku nebo zbraně.

Soudní proces se uskutečnil záhy po babických vraždách, už 12.–14. čer-

vence 1951. P. Drbola byl odsouzen senátem Státního soudu Brno, po přelíčení konaném v Jihlavě za zločiny velezrady a návodu k vraždě k trestu smrti. Během procesu a záhy po něm byla rozpoutána nenávislná proticírkevní kampaň. Brněnský biskup ThDr. Karel Skoupý, který byl v té době internován a odříznut od informací, byl donucen 15. července 1951 vyslovit nad Václavem Drbolou a P. Františkem Pařilem, dalším knězem odsouzeným v rámci babického procesu k smrti, trest církevní degradace. Odvolání P. Drboly k Nejvyššímu soudu bylo zamítnuto a neměl ani možnost se rozloučit se svými nejbližšími. 3. srpna 1951 byl P. Drbola brzy ráno na dvoře bývalé krajské věznice popraven oběšením. Tělesné pozůstatky byly zpopelněny a popel

uložen na tajném místě na Ústředním hřbitově v Brně. Teprve v roce 1968 byla urna s popelem P. Drboly předána rodině a v 80. letech uložena do rodinného hrobu ve Starovičkách.

V roce 1994 byla P. Drbolovi odhalena v rodné obci pamětní deska. Plné rehabilitace se P. Václav Drbola dočkal in memoriam na základě rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 2. dubna 1996.

Vojtěch Vlček

Další díl v čísle 12/2013

Mgr. Vojtěch Vlček, historik a pedagog, spolupracuje s Českou křesťanskou akademií a Ústavem pro studium totalitních režimů

BRAZÍLIE MÁ NOVOU BLAHOSLAVENOU

Blahoslavená Francisca de Paula de Jesus – Nhá Chica

Bl. Francisca de Paula de Jesus Foto: RaVat

Kardinál Angelo Amato, prefekt Kongregace pro blahorečení a svatořečení, slavil v zastoupení Svatého otce v sobotu 4. května v brazilském Baependi beatifikační liturgii, při které povýšil k po-

ctě oltáře negramotnou otrokyni, žijící v 19. století. Francisca de Paula de Jesus, známá jako „Nhá Chica“, tedy „Teta Františka“, je však zároveň „matkou chudých“ a ženou modlitby, která k sobě přitahovala zástupy z nejrůznějších sociálních vrstev.

Narodila se roku 1808 bez nároku na příjmení a na vzdělání – jako nemanželské dítě otrokyně pracující na statku, jehož majitel byl zřejmě jejím otcem. Brzy osiřela, avšak maminka jí před smrtí vštíplila důležité dědictví – modlitbu růžence. Vyzvala ji rovněž, aby milovala Ježíše a Marii a sloužila potřebným. Této matčně radě zůstala Nhá Chica věrná, přestože díky nečekanému dědictví byla vyvázána z otroctví a mohla žít zajištěným životem v manželství. Odmítá všechny nabídky k sňatku, nežije však zasvěceným životem, nýbrž jako laička pomáhá chudým a organizuje každodenní modlitební setkání.

Kardinál Angelo Amato o blahoslavené Francisce řekl: „Ve svém beatifikačním dekretu nám papež František vykresluje Nhá Chica jako ženu horlivé modlitby a věrného svědectví Kristovu milosrdenství ve službě potřebným. Také svědci po-

tvrzují, že se vytrvale modlila a stále měla v rukou růženec. Neúnavně uctívala Nejvyšší svátost, rozjímal o Ježíšově utrpení, ctíla Pannu Marii, kterou nazývala Minha Sinhá, má Paní. Její oblíbená modlitba byla Zdrávas Královno. Blahoslavená Francisca byla velmi pokorná. Nepřisuzovala nic svému vlastnímu přičinění, nýbrž zásahům Boha a Panny Marie. Předkládala prosby věřících Matce Boží a když jí někdo děkoval za obdržené milosti, reagovala: Modlím se k Panně Marii, která naslouchá a odpovídá mi.“

Až do konce svého života Nhá Chica nepocítovala touhu naučit se číst a psát. Svému biografovi se svěřila, že ji těší pouze naslouchat Písmu. Vyznávala svou víru prostě a upřímně. „Držím se toho, co mi říká Panna Maria,“ nebo „Duch Svatý mne inspiruje,“ zněla její slova. Jedním z takovýchto vnučení byla stavba kapličky zasvěcené Panně Marii počaté bez poskvrny prvotního hříchu. V této kapli, která byla také její jedinou životní materiální investicí, byla pohřbena po své smrti 14. června 1895.

Radio Vaticana

MARIA V HORNÍ MÍSTNOSTI

Následujme Marii v poslušnosti Duchu Svatému

Horní místnost se stala první devítidenní novénou v dějinách katolické církve a vedla ji zrovna Matka Církve, Maria. Ani náhodou nebyla zcela pasivní, když s prvními křesťany očekávala příchod Svatého Ducha, ale hrála naopak úlohu matky.

Krom jiných věcí právě v horní místnosti učila Maria dvanáct apoštolů zpívat Boží chvály, jak říci Duchu Svatému „ano“, jak Bohu přinést každý kousek slávy, a byla to ona, kdo ostatní naučila lekci životně důležité, té, kterou v sobě skrývá její inspirovaný a prorocký zpěv – *Magnificat!*

Vroucně se s prvními učedníky modlila a modlila se také za ně. Bezpochyby se modlila více než všichni ostatní. Když ona řekla: „Přijď, Duchu Svatý!“ byla to modlitba, kterou Bůh zkrátka nemohl odepřít!

Maria učí znát Krista

Právě v horní místnosti Maria zjevila učedníkům o svém Synu více, než oni kdy tušili. Byli s ním pouze tři roky. Maria ho znala třiatřicet let a k tomu ještě devět měsíců naplněných modlitbou, kdy jej měla sama pro sebe.

Mluvila k oněm sto dvaceti, kteří poté, co Ježíše viděli ukřižovaného, v něj stále ještě věřili, o Duchu Svatém, který měl brzy přijít. Zнала jej velmi dobře, vždyť to byl její božský Snoubenec! Věděla přesně, jak mocný je, dost mocný na to, aby z ní učinil panenskou Matku Boží.

Maria vede k důvěře a trpělivosti

Byla v horní místnosti a poskytovala svým duchovním dětem mateřskou útěchu, uzdravení, odpuštění, sílu, porozumění, naději a lásku. Možná také pomáhala s vařením a pomáhala všemožně tak, aby ostatní potěšila a podpořila.

Se všemi se dělila o svou neotřesitelnou víru a učila je, jak trpělivě čekat na chvíli, kdy se Bůh rozhodne jednat. Kdyby tam byl Josef, určitě by jí s tím mohl pomoci! Několikrát ti dva spolu čekali na Boží zásah, zvláště ve chvíli, když anděl přišel k Josefovi, aby mu vysvětlil tajemství Mariina těhotenství.

Apoštolové nevěděli, jak dlouho budou muset čekat a modlit se před příchodem Svatého Ducha! Jeden, dva, tři dny, snad dokonce déle! Maria byla s nimi a pomáhala jim vytrvat. Lze si představit, že kdyby někteří z nich nestáli dostatečně

Taddeo Gaddi: Letnice (1340). Foto: Wikimedia Commons

Zaklepejme na dveře a vezme, že nám je otevře Maria a že se postará, abychom dostali potřebnou milost. Povede nás také zpět ze dveří na cestu, na níž máme vykonat svůj úkol.

blízko Marie, možná by ztratili poslední naději a odešli z horní místnosti pryč jen několik minut před příchodem Ducha.

Maria otevírá dveře

Předtím, než znovu vstoupíme do horní místnosti, musíme si být jistí, že vcházíme do místnosti, v níž je Maria. Jinak

bychom totiž byli ve špatné místnosti! Jako snoubenka Ducha Svatého je Marií, která otevírá dveře. Její poslání a poslání Ducha Svatého byly spojené velmi těsně již od počátku. Jako snoubenci se společně namáhali, aby dali zrod Kristu a krásným a mocným způsobem stále spolupracují, aby se duchovně narodilo a rostlo každé nové dítě Boží. Od Ducha Svatého pocházejí všechny dary, všechny ctnosti, všechno ovoce svatosti a všechny nadpřirozené milosti, kterých je tak potřeba, pokud máme dosáhnout svatosti a naplnit své poslání. Když Duch rozdělujeme tato požehnání, používá k tomu pravidelně lidské nástroje. Není překvapením, že jeho oblíbeným a nejvíce účinným nástrojem je Maria neposkvrněná, jeho věrná, krásná a milovaná snoubenka!

Naše spása začala – nadešla chvíle vtělení – když se spojily Mariino „ano“ a moc Ducha Svatého. Kdo by byl mohl apoštoly lépe připravit na příchod Svatého Ducha, než jeho vyvolená snoubenka? Bůh vsutku nikdy neplánoval Letnice, aniž by neviděl, že tam bude i Maria! Maria učinila víc, než že se s apoštoly sdílela, modlila, učila je, plněji zjevila svého Syna a svou mateřskou podporou se snažila, aby vytrvali. Podařilo se jí také, že pochopili význam a smysl Letnic, takže na tuto mimořádnou milost mohli odpovědět rychle a správně.

Maria připravuje na příchod Ducha Svatého

Být nablízku Marii je důležité pro nás pro všechny dnes, jako to bylo důležité pro apoštoly v horní místnosti. Žena, která počala Ježíše tím, že ji zastínil Duch, rozumí lépe než kdo jiný důvodu, proč Bůh seslal svého Svatého Ducha. Seslal Ducha Marii, aby mohla porodit Ježíše v betlémském chlévě. Sesílá svého Ducha

nám, abychom mohli porodit Ježíše v životech a srdcích všech, které potkáváme. Protože apoštolové byli v horní místnosti s Marií, věděli přesně, co dělat, když byli pomazáni Duchem. Ihned je vidíme běžet ven ze dveří a dolů do ulic Jeruzaléma hlásat Ježíše druhým, tak jako Maria odešla do galilejských hor, aby přinesla Ježíše ke své příbuzné Alžbětě, jakmile se jí dotkla moc Ducha Svatého.

Maria vede k evangelizaci

Jinými slovy, Maria je dveřníkem horní místnosti. Otevírá dveře, vítá nás a stará se o to, abychom věděli, co čekat a co dělat v tomto chrámu milosti. Také nás ale vede znovu ven ze dveří, když nás v srdci a myslí ujišťuje, že Letnice jsou posilou pro vyslání – Letnice jsou tu kvůli evangelizaci!

Jestliže stojíme blízko Marii, nebudeme pouze znát smysl našeho pomazání.

Když budeme tohoto pomazání využívat, budeme se také stávat učenlivějšími, výkonnějšími a duchovně a apoštolsky úspěšnějšími. Jinými slovy, staneme se kvalitními nástroji Svatého Ducha, podobnými, i když ne tak kvalitními jako samotná Maria. Proto Církev nazývá Ducha Svatého prvním hybatelem evangelizace a Marii hvězdou evangelizace. To je ale tým! Když se vrátíme do horní místnosti, pojďme zpět, abychom stáli s Marií mezi prvními věřícími. Zaklepejme na dveře a vezme, že nám je otevře Maria, a ta že se postará, abychom dostali potřebnou moudrost a milost. Povede nás také zpět ze dveří a zavede nás na cestu, na které vykonáme svůj úkol a vykonáme jej dobře.

Papež Jan Pavel II. říká zcela jasnými slovy v listu *Tertio millennio adveniente*: „Maria, která počala vtělené Slovo mocí Svatého Ducha a nechala se tak v celém

svém životě vést jeho niternou činností, bude tou, kterou budeme kontempletovat a následovat jako ženu poslušnou hlasu Ducha, zářivý model pro ty, kteří se svěřují Božím zaslíbením (čl. 48). Ona, matka nejvznešenější lásky, bude pro křesťany hvězdou, která bezpečně povede jejich kroky... (čl. 59)“

Stále se máme co učit, a Maria je tou, která nás může učit. K tomu má určitě své mateřské „buňky“.

P. Tom Forrest CSsR

Přeložil P. David Vopřada

Převzato z <http://www.cho.cz>

(Mezitimulky redakce)

*P. Tom Forrest CSsR (*1927), ředitel papežského programu Evangelizace 2000*

POUČENÍ Z PARALYZACE ÚSTAVU PRO STUDIUM TOTALITNÍCH REŽIMŮ

aneb Jak se mate veřejnost

Způsob politického ovládnutí Ústavu pro studium totalitních režimů a především obhajoba tohoto procesu by neměly být lhostejné nikomu z nás, bez ohledu na to, zda se vznikem nebo působením této instituce souhlasíme.

Politické ovládnutí Ústavu pro studium totalitních režimů není jen malou akcí „revoluční“ části sociální demokracie, ale především ukázkou toho, co všechno lze bez uzardění ve veřejném prostoru tvrdit. Projděme si alespoň tři polemické figury, jichž bývá užíváno na obranu odvolání Daniela Hermana z čela ÚSTR.

Figura „uvážlivá“: Nedramatizujme situaci, politici, nepleťte se do toho!

Hezký, zdánlivě všemi přijatelný výrok, politiky nemáme všeobecně rádi, vyhrocování situace také ne. Problém je v tom,

že je používán zcela nekonzistentně, cynicky a účelově stranou, která vyhrocování situace a spojení s politiky použila jako způsob dosažení svého cíle, který nyní brání výše uvedenými hesly. Pozastavil se někdo se současných kritiků „politizace“ a „zbytečné hysterie“ nad zásahem politického vedení ČSSD jak do volby nových členů Rady ÚSTR, tak odvolání současného ředitele? Pozastavil se někdo z těch, kdo se dnes tváří tak uvážlivě, nad hysterickou denunční kampaní proti panu Hermanovi a práci Ústavu?

Politické zadání nových radních z celé situace vyčuhuje jak sláma z bot, je

proto trochu nevkusné, jsou-li to právě oni, kteří se k heslu depolitizace Ústavu přidávají. Historik a politolog Jan Bureš byl do Rady ÚSTR zvolen 20. března a již 10. dubna odvolává ředitele Daniela Hermana. Asi cítí, že je to trochu chucpe, tak do *Práva* sepisuje dlouhý článek „Proč jsem podpořil odvolání ředitele ÚSTR“.

Pomineme-li ideologický balast, jako jeden z mála věcných argumentů uvádí odchod šesti konkrétních historiků z ÚSTR za Hermanova ředitelování: ve skutečnosti z nich v tomto čase odešel jeden jediný. Jestli na základě takto

ověřených informací pan Bureš pracuje, tak to bohužel svědčí o jeho absolutní nekompetentnosti.

Figura „odborná“: Ústav pracuje špatně, nekompetentně

Nová rada musela přijít s nějakým zdůvodněním, proč odvolat pana Hermana, kterému se na tři roky podařilo vést Ústav tak, že se veřejnost dovídala jen o jeho práci, nikoli o vnitřních sporech, který nesmírně rozjitřenou atmosféru kolem ÚSTR uklidnil a stabilizoval.

Žijeme ale v mediálním věku, proto stačí nepodložená hesla a výkřiky. Lidé s politickým zadáním volají: odpolitizujeme Ústav! Ideologové volají: odideologizujeme Ústav! Lidé, kteří neznají jedinou knihu z produkce Ústavu a nenapsali jedinou historickou práci, se bijí v prsa: více odbornosti a vědeckosti ve výstupech ÚSTR! Lidé, kteří netuší, že mezi zveřejňováním a zpřístupňováním je docela fatální a zákony daný rozdíl, nám sdělují, že digitalizace je celá nějak špatně...

Když na protest proti odvolání ředitele Hermana odstoupí celá vědecká rada Ústavu, plná opravdu ctihodných, důvěryhodných a vzdělaných lidí, tedy orgán, který právě pro civilní radu sleduje vědeckou úroveň badatelské činnosti Ústavu, je to docela zásadní signál toho, jak moc vycucané z prstu jsou ony výše uvedené argumenty.

Srovnávejme tedy srovnatelné: Ústav není a nikdy nebyl koncipován jako čistě vědecká instituce, ale po vzoru dalších podobných ústavů v zahraničí. Mezi nimi má vynikající pověst tahouna a iniciátora různých evropských snah o vyrovnávání s minulostí. Nebo prostě a obyčejně vyjdeme z vlastní zkušenosti: jaký byl přístup k materiálům Státní bezpečnosti před a po vzniku Ústavu.

Konečně milou figurou v Česku je zahrát na notu závisti: vždyť co ten Ústav za ty peníze dělá... Tady si dovolím jen připomenout, že Ústav a Archiv převzaly řadu úkolů, které do té doby dělala roztráštěně různá pracoviště ministerstev vnitra, obrany a spravedlnosti a také zpravodajských služeb – správná a archivní činnost, zpřístupňování svazků StB, lustrace apod. Podle kvalifikovaných odha-

du z tehdejší doby se těmito převedenými činnostmi zabývalo před vznikem Ústavu minimálně 280 osob. Celkový počet zaměstnanců Ústavu a Archivu je v současnosti přibližně na úrovni 230 osob.

Figura „uklidňující“: Ústav nechceme rušit!

V Česku se instituce neruší, ale transformují, případně optimalizují. Smůla je, když se některý ze spřízněných politologů „ukecne“, jako nedávno Jiří Pehe, který řekl napřímo to, co Zaozálek přikázal provést potichu: „Není třeba se bát slov »zrušit« a »přetvořit«. ÚSTR si nic jiného nezaslouží.“

Palachův táden. Foto: <http://www.moderni-dejiny.cz>

Současná paralyzace Ústavu je smutnou ukázkou toho, kam vede spolupráce s komunisty: opojení mocí, chaos, bezskrupulóznost, absolutní rozpor slov a skutků, vyhazování nejschopnějších, ohýbání a nerespektování zákona.

Mezi slovy a skutky

Připomeňme si dosavadní soulad slov a skutků nové rady:

1) Jednání nové rady se halasně stala veřejnými: ta pravá dějství se nicméně odehrávala za kulisami tohoto divadýlka. Zatímco tedy na Radě probíhalo úkolování pana Hermana, mimo jednání rady bylo již dávno rozhodnuto o jeho odvolání a hledal se nový nástupce.

2) Pan Herman prý neměl dostatečné odborné a manažerské schopnosti k vedení Ústavu, na jeho místo však byla zvolena dáma, která ve svém dosavadním životě vedla všeho všudy asi pět lidí, o jejich odborných předpokladech k výkonu funkce ani nemluvě. Tomu se říká nehoráznost.

3) Je-li odvolán ředitel, obyčejně se nechá dosloužit do zvolení nového, případně je okamžitě vypsáno výběrové řízení. Proč a z jakých důvodů je zcela nekompetentní ředitelka jmenována na celý rok, se asi od nové rady nedozvíme. Rok asi přesně tak stačí na to, aby již do voleb v příštím roce byl Ústav zcela zbezvýznamněn.

Ústav se stal překážkou rehabilitace komunistické strany

Po celá 90. léta existoval v české společnosti a mezi demokratickou levicí a prací konsenzus v tom, že doba komunismu byla strašná a nechceme se k ní vracet. S příchodem Jiřího Paroubka se tato shoda mezi demokratickými stranami začala bortit. Současně dění kolem Ústavu ukazuje, že část vedení sociální demokracie zmíněný konsenzus nechce a nehodlá obnovit. Ústav se stal překážkou na cestě k plné rehabilitaci komunistické strany.

Současná paralyzace Ústavu je v tomto smyslu smutnou ukázkou toho, kam vede spolupráce s komunisty: opojení mocí, chaos, bezskrupulóznost, absolutní rozpor slov a skutků, vyhazování nejschopnějších, ohýbání nebo přímo nerespektování zákona. Sociální demokracie se opět nechává zavléct do dobrodružství, v němž bude bita. Kdyby se jen trochu dokázala poučit z historie, nikdy by to nedělala.

Patrik Benda

Výtah z textu předneseného na diskusním fóru v Senátu „Umírá Ústav pro studium totalitních režimů“, konaném 24. 4. 2013

*Mgr. Patrik Benda (*1974), bývalý místopředseda Rady ÚSTR*

NEJVYŠŠÍ ČAS

Církev a svěřenský fond v novém Občanském zákoníku

... a na správu kapličky, kterou vybudoval na místě této události, vyčlenil část svých polností.

Občanský zákoník, který již byl schválen před více než rokem, by měl nabýt účinnosti již za pár měsíců. Velká část lidí se tím vůbec nezabývá, nepřipouští si, že by se jich to mohlo týkat. Přitom OZ dosti výrazně mění velké množství zažitých soukromoprávních institutů, mimo jiné smluvní právo (náležitosti smluv), dá se tedy říci, že se tyto změny dotknou každého. Ještě víc se dotknou právnických osob – všech možných sdružení, na které jsme si zvykli jako na jednoduché a nenáročné právní osoby. O tom všem se ještě čas od času někde píše, byť povrchně a občas zmateně. Za pozornost, zvláště v prostředí Církve, ale stojí jedna novinka, resp. staronová věc, kterou OZ znovuzavádí. Jsou to svěřenské fondy (§ 1448 a další).

Svěřenský fond podle nového Občanského zákoníku

Svěřenský fond je pro většinu lidí něco úplně nového a ti, kdo neznají souvislosti, si pod ním ihned představili způsob, jak se dá nastavit další vlna „tunelování“, tj. jak lze zařídit vyvedení majetku do stavu, kdy „nepatří“ nikomu, nikdo za něj neplatí daně, nikdo ho neuvádí v majetkovém příznání... ale nesporně je příjemcem benefitů a zejména budoucím příjemcem benefitů až do výše tohoto majetku samého. Snad je to i důvod, proč někdo tento nástroj do OZ prolobboval, ale to nás nemusí zajímat. Důležitější je, že jde o jeden z tradičních majetkových nástrojů podobných nadáním.

Svěřenský fond je de facto nadání, které není nadací v tom smyslu, že by vznikala majetková právní osoba (se zastoupením, orgány atd.), ale tento vyčleněný majetek je spravován konkrétní osobou, která je k tomu určena při založení fondu. A správce tohoto vyčleněného majetku má za povinnost respektovat vůli toho, kdo fond vytvořil. My dnes

žijeme v pojmech, které rozumí majetku úplně jinak, než to bylo běžné ještě před sto padesáti lety. Dnes uvažujeme o investicích a odpisech – investice se může dát do nákladů jen podle odpisového plánu –, ale to má smysl jen z hlediska daně z příjmů. Podstatné je, že odpis

Kaplička mezi Vrábím a Dřevčicemi
Foto: <http://www.itok.cz>

Je třeba dostat do zákona takovou formulaci, která umožní Církvi využívat svěřenské fondy ke správě církevního majetku a k provozu církevních zařízení. Druhá věc pak je naučit se rychle a efektivně tento nástroj používat.

ukazuje, jaký majetku je třeba předem rezervovat na další investici, opravu, údržbu. Když kdysi někdo v bohumilém aktu postavil kapli, dostal k tomu svolení jen tehdy, pokud byl pro danou stavbu určen dost velký majetek, aby jeho výnos zajišťoval údržbu a opravu. Majetek má smysl jen tehdy, pokud se nakonec neukáže, že „není na obtíž“. To si dnes

málokdo uvědomuje, většinou až když se má starat o nemovitosti, na jejichž údržbu nemá zdroje.

Má to jeden háček

Svěřenský fond? Tak se po mnoha letech vrací institut donace, majetek byl do tohoto režimu dříve vkládán především na správu drobných církevních nemovitostí, kapliček.

V situaci, kdy se Církev chystá na správu majetku, který žádá v rámci církevních restitucí, jeví se znovuvytvoření takového majetkového institutu jako dar z nebes. V současné podobě je podle OZ možno svěřenský fond vytvořit jak pro obmyšleného (pro osobu), nebo pro účel (tak, jak bylo uvedeno, např. výzdobu, údržbu a opravy konkrétní stavby, ale třeba i na provoz nějakého zařízení, školy, hospiců atd.). Má to jen jeden háček. OZ zatím nestanovil, kdo může být svěřenským správcem. Samozřejmě se o to hlásí banky a nadace, velké neziskovky. A měla by se najít dostatečně silná lobby, která by mezi osoby, které mohou spravovat svěřenské fondy, zařadila i farnosti a registrované církevní právnícké osoby, případně právnícké osoby, které k tomu účelu vytvoří biskup.

Bez cíleného lobby to nepůjde

V současné době je připravována celá řada zákonů, které rozpracovávají OZ a měly by být přijaty parlamentem do konce roku – a někde mezi nimi bude i zákon, ve kterém bude napsáno, které subjekty budou spravovat svěřenské fondy. Vzhledem k tomu, že ve věci církevních právnických osob bylo a je napětí mezi státem a Církví velké, není žádné váhání na místě. Vláška by měla co nejdříve dostat na stůl návrh zákona, který umožní farnostem a k tomu určeným církevním právníckým osobám spravovat svěřenské fondy ve prospěch církevních

staveb a právníckým osobám zřízeným církvemi spravovat veřejně prospěšné svěřenské fondy (určené na charitativní, sociální a vzdělávací účely).

Snad se dá předpokládat, že parlament, který schválil církevní restituce, by neměl mít s podobnou právní úpravou problém. Ale někdo musí takovou normu do parlamentu přes mašinérii státních úřadů dostrkat. Bez cíleného lobby to ale nepůjde, protože tlaků ze všech stran na tisíce věcí je až příliš, a kdo se dnes o své věci nebere, může skončit „na druhé koleji“.

Předně je tedy třeba dostat do zákona takovou formulaci, která umožní reálnou a efektivní správu donací (svěřenských fondů), do kterých by šlo vložit majetek určený na správu církevního majetku nebo provoz církevních školských, sociálních a charitativních subjektů. Druhá věc pak je naučit se rychle a efektivně tento nástroj používat.

Změny v soukromém právu, které přináší nový OZ, jsou v mnoha případech diskutabilní (viz k tomu článek uveřejněný v RCM 19/2012). Ale v jednom jde o věc slibnou: doposud se téměř

stoprocentně vyplácela strategie těch, kdo se „drželi při zdi“, vezli se s proudem a nevystřkovali hlavu. Teď se musí rozhodovat všichni – a k dost jasné variantě se rozhodují i ti, kdo se nestarají a nadále odmítají převzít za svoje rozhodování odpovědnost.

Josef Štogr
(Mezilitulky redakce)

Josef Štogr je vydavatelem Revue Trivium
(www.revuetrivium.cz)

CÍRKEV, ROZKVĚT, STABILITA

Život s Bohem v sobě nese dvojí hybnost, podstatnou pro blaho a zachování světa. Církev jako učitelka víry a mravů, křesťané a lidé žijící ve shodě s Boží vůlí zprostředkovávají světu milost a společnosti ukazují smysl pokory.

Nedávno jsem zhlédl film, jehož příběh se odehrává v Rusku na počátku bolševické revoluce. Je zde vykreslena propast mezi plýtvavým, bezmyšlenkovitým a bezohledným životem aristokratických kruhů a nuznou, vykořisťovanou a mobilizující se lidovou vrstvou. (Jistě můžeme nalézt podobnost s naší situací otevírajících se sociálních nůžek.) Dovolím si na tomto příkladu určitou paušalizaci: Byla zde skupina, která byla po generace kultivována k tomu, aby spravovala majetek a řídila stát (šlechta v dobrém slova smyslu), avšak zabydla se ve svém pohodlí a opustila svou zodpovědnost vůči ostatním. A byl zde dav, jehož rukama se děla práce a který žil v počestné chudobě (v prostotě v dobrém slova smyslu), avšak chopil se násilí a mylně se domníval, že dokáže vládnout, když to nikdy nedělal. Obě strany svou vinou podlehly pokušení samospasitelnosti, vyloučily Boha z řešení situace, odmítly své obrácení a tím potřebnou změnu k lepšímu. A nebyl to Bůh, kdo trestal – tato bezbožnost se sama krutě vymstila.

Jak by tomu mělo být v životě křesťana a Církve? Písmo svaté nám ukazuje dvě ctnosti – zbožnost a pokoru, které se vzájemně vyvažují, ve kterých se potkává přičinění Boží s přičiněním lidským. Z hlediska pozemského života mají takřka účetní rozměr ber – dávej.

O zbožnosti v Bibli čteme: „Blaze muži, který se bojí Hospodina, který má velkou zálibu v jeho přikázáních. Mocné bude na zemi jeho potomstvo, pokolení řádných lidí bude požehnáno.“ (Žl 112,1–2) To znamená, že s pravou zbožností je v přímé úměrnosti Boží milost, která se projevuje i hmotnými dobry, rozkvětem a blahem. Na mnoha příkladech křesťanské iniciativy to můžeme hmatatelně prokázat (např. význam a kvalita škol a zdravotnictví v misijních oblastech). Zbožnost – řečeno dosti pragmaticky – využívá efektu Božího požehnání podobně jako zemědělec využívá skutečnosti, že plodiny a dobytek rostou v podstatě samy (resp. z Božího přičinění). Zbožnost nás může přivést do té míry k Bohu, že si můžeme hledět z očí do očí a zakoušet maximální dobro. To je krásné. Ale je v tom i pokušení, stále totéž jako u stromu v ráji, totiž chápat tuto blízkost Bohu jako rovnost Bohu.

Proto nám Bůh dává druhý nástroj – pokoru: „Kdo chce být první, buď ze všech poslední a služebník všech.“ (Mk 9,35)

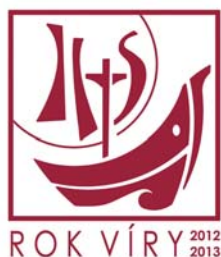
Pokora nám dává stabilitu tím, že nás zachovává na spravedlivém místě, které nám náleží, nikoli na vratkém obláčku pýchy. Na místě člověka, bytí v životě zakoušejícího výšiny Boha. Pokora v nás budí zodpovědnost za hřivny: Hodně jsi dostal? Hodně dávej! Máš mezi lidmi významné postavení? Služ jim jako dobrá autorita (panovník/ředitel/otec/...)! Pokora je pracovní úkol zpytovat svědomí, přijímat zpětnou vazbu, ohlížet se (obracet se!), jestli jsem na své cestě na vrchol něco nepošlapal, někoho od vrcholu nevzdálil. K pokore patří i schopnost nazvat a přiznat chybu a jednat podle toho (příkladem může být neúčast kardinála O'Briena v konkláve).

Umění skloubit tyto dva momenty je jádrem praktického křesťanství. Člověk se na vrcholu milosti dotýká Boha, zakouší blaho a zároveň se vši pokorou uznává, že Bohem není, že je ve skutečnosti malý, a tedy povinen konat práci náležející těm posledním. Proto je toto umění dokonalejší než jakékoli jiné lidské umění (a není divu, že budí závist a pronásledování). Pastýř pastýřů a služebník služebníků František je toho zářným příkladem.

Vojtěch Macek

Ing. Vojtěch Macek,
pracovník církevní správy

STVOŘENÍ LIDÍ A JEJICH HŘÍCH

Člověk byl od Boha stvořen ve stavu svatosti. Zneužil však své svobody, povstal proti Bohu a zatoužil dosáhnout svého cíle mimo Boha. Jeho srdce se zatemnilo, a začal sloužit spíše tvoru než Tvůrci. Sám Pán však přišel, aby člověka osvobodil z otroctví hříchu. (srov. *Gaudium et spes*, 13)

V celém stvoření není po andělech tvora vznešenějšího než člověk. „Učinil jsi ho jen o málo menším, než andělé jsou, ověnčil jsi ho slávou a ctí; jeho jsi učinil vládcem nad dílem rukou svých, všechno mu k nohám položil...“ (Žl 8,6–7)

„Bůh stvořil člověka ke svému obrazu, k Božímu obrazu jej stvořil, stvořil jej jako muže a ženu.“ (Gn 1,27) Člověk se skládá z těla a nesmrtelné duše a tou se přirozeně podobá Bohu. Je totiž nesmrtelná a vybavená rozumem a svobodnou vůlí. Tělo a duše jsou u člověka spojeny v jednu bytost a tělo je nástrojem duše. „... Než se prach navrátí do země, tak jako z ní vzešel, a dech k Bohu, který ho dal.“ (Kaz 12,7) „A nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo – duši zabít nemohou.“ (Mt 10,28) Už z toho plyne, kdo má koho poslouchat.

Bůh člověka stvořil, aby ho poznával a ctil, aby ho miloval a jemu sloužil (dělal, co si Bůh přeje), a tak byl navěky spasen. „On chce, aby se všichni lidé zachránili a došli k poznání pravdy.“ (1 Tim 2,4) Spásy – totiž věčně blaženého života s Bohem v nebi ale není možné dojít přirozenou lidskou mocí, ale pouze s pomocí nadpřirozených darů víry a milosti.

Adam („ze země vzatý“) a Eva („matka všech živých“) jsou prarodiči celého lidského pokolení. Od nich pochází naše tělo, duše každého člověka je zvlášť stvořena Bohem. „On stvořil z jednoho člověka celé lidské pokolení...“ (Sk 17, 26)

Bůh je stvořil dobré a blažené, obdařené posvěcující milostí – byli tedy svatí a spravedliví a podobali se Bohu nadpřirozeně. Byli Božími dětmi a měli nárok na nebe. Navíc byli obdařeni dary velké vědomosti a jejich vůle byla nakloněná k dobrému. Žili v ráji, nesužovalo je žádné utrpení a neměli ani zemřít. Také jejich potomci měli všechny tyto dary zdědit.

Hřích všechno změnil. První lidé svedení ďáblem pojedli ze zakázaného stromu, přišli o milost posvěcující i o mimopřirozené dary, stali se nešťastnými na těle i na duši. Ztrátou milosti posvěcující přestali být nadpřirozeným Božím obrazem a Božími dětmi – ztratili nárok na nebe a stali se hodnými pekla. Jejich rozum se zatemnil a vůle se naklonila ke zlu. Byli vyhnáni z ráje a podrobili mnohému utrpení a nakonec smrti. A celé toto neblahé dědictví přešlo i na všechny jejich potomky (s vý-

jimkou P. Marie), takže se pro prvotní hřích svých prarodičů rodíme s hříchem dědičným. „Jako skrze jednoho člověka přišel na tento svět hřích a skrze hřích smrt, a tak smrt přešla na všechny lidi, protože všichni zhřešili. Jako se totiž celé množství stalo neposlušností jednoho člověka hříšnými, tak zase poslušností jednoho se celé množství stane spravedlivými.“ (Řím 5,12.19)

Když Bůh vyháněl lidi z ráje, slíbil jim v tzv. protoevangeliu Vykupitele: „Nepřátelství položím mezi tebe a ženu, mezi tvé a její potomstvo. Ono ti rozdrtí hlavu a ty je zasáhneš do paty.“ (Gn 3,15)

Moc zla a nadvláda hříchu byla zlomena vykupitelským dílem Božího Syna narozeného z Panny Marie. „Kristova nevýslovná milost nám dala lepší dobra než ta, která nám odňala ďáblova závist.“ (Lev Veliký) A jak dojít spásy, kterou nám Kristus získal, nás učí jeho evangelium.

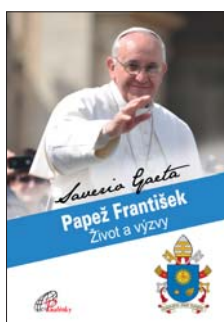
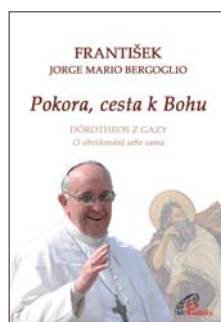
fr. Cyprián Suchánek OP

P. Mgr. Cyprián Suchánek OP, rektor kostela sv. Bartoloměje v Praze

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1, tel.: 224 818 757, mobil 733 755 999
on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, e-mail: objednavky@paulinky.cz

František – J. M. Bergoglio: Pokora, cesta k Bohu

Nový papež zde vytyčuje pozoruhodnou cestu ke zlepšení vzájemných mezilidských vztahů, po němž touží celá společnost. Odkazuje nás k duchovnímu dědictví pouštních otců, kterým je umění hluboké pokory. *Brož., 64 str., 89 Kč*

Saverio Gaeta: Papež František. Život a výzvy

Kdo je papež František? Zkušený italský novinář představuje nejen životní cestu papeže Františka, ale i výzvy, které před něj staví jeho nový úřad. *Váz., 128 str., 185 Kč*

Na webové stránce www.paulinky.cz je ke stažení nebo k virtuálnímu prolistování nový Katalog na rok 2013 s přílohou „Jako Pavel“, která obsahuje informace o životě a aktivitách Dcer sv. Pavla a jejich přátel a spolupracovníků v České republice.

Jak to vidí P. Milan Glaser SJ

Nebezpečím není agnosticismus, nýbrž gnosticismus

Církev je ohrožována gnosticizmem. Lékem na tuto chorobu je šíření evangelia, nikoli jeho dušení pod spekulativní záminkou domněle větší přijatelnosti, neustálá adorace Stvořitele a Pána v srdci křesťana a dětská důvěra v Boží prozřetelnost.

Církev je ohrožována gnosticizmem. Na toto nebezpečí poukázal mnohokrát arcibiskup Buenos Aires, kardinál Jorge Mario Bergoglio, naposled na kongregaci kardinálů, která předcházela konkláve, z něhož vyšel jako římský biskup, František. A tento poukaz na úskalí gnostické, tedy sebestředné či sebevztážné církve, o kterém mluvil kardinál Bergoglio, je nyní jednou z konstant Petrovského magisteria. Odkud se toto úskalí bere? I v tom je papež František jednoznačný: od Satana, Lucifera. Plyne z toho mimo jiné také to, že je člověk nemůže, a tedy ani nemá překonávat intelektuálně. Přemáhá jej pouze Kristus a víra.

Není však neúčinné pokusit se toto úskalí popsat více. Jde o velmi subtilní scesti, svádějící křesťana, aby budoval společenství nikoli na primátu jistoty křesťanské víry, nýbrž na jistotě lidského vědění, teologické nevyjímaje. Nejde přitom o nějakou novinku, ale o – již několi-kátou – dějinnou verzi pohanské opozice, která vznikala paralelně s křesťanstvím, tedy v prvních stoletích našeho letopočtu.

Odpor proti křesťanské víře měl totiž už v jejích počátcích nejenom podobu politicky motivovaného fyzického násilí, ale vyjadřoval se také určitou intelektuální alternativou, včetně vlastní spirituality, tvářící se duchovněji než ta křesťanská (novoplatonismus). Tehdejší člověk vězel ve spleti mýtů a bájí, které vykládaly a zároveň odrážely jeho životní i společenskou realitu. Tento bludný kruh proráží jedině křesťanská víra.

V 1. a 2. století n. l. začaly v reakci na rozmach křesťanství přibývat nové mýty sugerující nové poznání, známé jenom zasvěceným osobám. V katolické církvi měl ovšem pojem zasvěcení zcela jiný význam a vztahoval se ke křtu. Údajné poznání gnostiků nebylo a není, na rozdíl od evangelia, určeno každému člověku, ale je záležitostí takzvaných sa-

mozvaných elit. Podkopává objektivní operné body lidského dorozumění a omezuje svobodu jednotlivce i společnosti.

V novověku doznala tato pohanská opozice velkou renesancí neboli dokonalé *aggiornamento*, jak co do obsahu svého předstíraného poznání, tak co do forem, kterými se nabízí. Světu moderní kultury, sdělovacích prostředků, politiky a ekonomiky jako by se podařilo uskutečnit dávný úmysl císaře Tiberia, který údajně chtěl mezi božstva římského areopagu přiřadit sochu Ježíše Krista. Pozvolna a nenápadně se ujaly nové mýty politologického, ekonomického či kulturologického rázu, nové hvězdy-idoly, bájně příběhy, s nimiž se lze snadno sžít a ve kterých se lze pohodlně zabydlet. Toto pokušení je v případě křesťana jen nepatrně modifikováno. Nezáleží na tom, zda ulpí na vědění o tom, co je to mozeta či jiný liturgický detail, anebo se nadchne vlastním nadchnutím pro ten či onen koncil. Výsledek je stejný.

Pokušení mondénní spirituality je natolik subtilní, že se mu nevyhne ani ten, kdo si myslí, že ano. Uzavírá do neprodyšného, snového čili virtuálního světa, jenž dusí Boží Slovo přítomné v jeho mystickém Těle. Pohlcována světem, který si vystačí bez Boha, je také Církev ohrožována sebevztážností a sebestředností, takže její misijní poslání trpí újmu. Věřící je pokoušen vztahovat se k sobě

namísto k Bohu; spoléhat na své vlastní představy o běhu světa spíše než na Pána dějin, který jediný objímá lidstvo a lidské dějiny v globálním vědění toho, kudy a kam spěje.

Komplikovanost této otázky může dokreslit také jedna příhoda ze života již zesnulého zakladatele katolického hnutí *Comunione e Liberazione*, italského kněze Luigiho Giussaniho, z jednoho přátelského rozhovoru s papežem Janem Pavlem II. na počátku devadesátých let. Don Giussani v rozhovoru pro časopis *30 giorni* (č. 4/5, 2011) vypráví, jak papež vyslovil domněnku, že agnosticismus, vyjádřený formulací: „I kdyby Bůh existoval, nemá co do činění s životem“, je pro víru tím největším nebezpečím. Don Giussani však Janu Pavlu II. ve svobodě Božích dětí odpověděl: „Já se domnívám, Svatosti, že nikoli. Nikoli agnosticismus, nýbrž gnosticismus představuje pro křesťanskou víru největší nebezpečí.“

Papež František má o tomto nebezpečí jasno. Lékem, na který poukazuje, je šíření evangelia, a nikoli jeho dušení pod spekulativní záminkou domněle větší přijatelnosti. Neustálá adorace Stvořitele a Pána v srdci křesťana a dětská důvěra, jež se nestydí za slzy, které jsou rovněž jejím výrazem – ty je zapotřebí kultivovat, protože otevírají člověka pravé radosti.

P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočeská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí.

Letem světem

Slovenská fyzioložka Daniela Ostatníková nemá dobrou pověst mezi feministkami. O negativní pozici se zasloužila svým výzkumem mezi muži a ženami, z něhož vzešly závěry akademicky zcela popírající modlu rovnosti. Trvá na tom, že mozek muže a mozek ženy se liší, a proto nikdy nebudeme stejní. Na adresu feministických aktivistek vrdí, že **pokud silou rozumu potlačíme pudy a emoce, nebudeme šťastní.** Mj. také říká: „Neměli bychom ignorovat skutečnost, že práce ženy a práce muže ve stejném věku a stejné oblasti nebude nikdy totožná, protože žena má zcela odlišné vnímání světa a okolí, jinak své vjemy zpracovává a jinak na ni působí než na jejího mužského kolegu, který má mužské buňky. ... **Ženám, které bojují např. za prosazení kvót nebo rovnost zastoupení na různých pozicích v zaměstnání, jde především o vlastní práva.** Nedávno byly zveřejněny výsledky průzkumu, z něhož vyšlo, že procentuálně významně zastoupená skupina žen by ráda zůstala doma, pokud by ji muž zabezpečil. Můžeme říci, že toto jsou ženy bez ambic? Ale kde že. Mají je, ale jsou jiné. Jsou proto špatné nebo proto mají být společensky vyloučenou skupinou? Ti, kteří jsou dnes pokládáni za úspěšné, vydělávají velké sumy. Ale je život o penězích? Nicméně my už jsme sklouzli na jedinou platformu – muže a ženy musíme platit

stejně, protože tím dokážeme, že jsou stejní – stejně úspěšní.“ V tomtéž rozhovoru Daniela Ostatníková na adresu mužů a žen a potažmo rodiny ještě říká něco, co možná dobře víme: „Když před sto lety chtěli muž a žena vychovat děti, jejich celodenní náplň byla práce na tom, aby se užívali. **Neměli čas na dohadování o hloupostech, protože život byl velmi těžký.** Čím se nám život víc ulehčuje, tím víc času nám zůstává na ne-

Koláž: mimi

podstatné věci. Chceme se mít stále lépe a uspokojovat své potřeby. Už se nechceme trápit a mít neustále zodpovědnost za jiné, protože např. vychovat děti je dost těžké. A tak sháníme chůvy a náhradní matky. To je od samého začátku ale špatně.“

Období mezi Nanebevstoupením Páně a Letnicemi charakterizuje radost; učedníci prožívali pravou radost! **A jakou radost máte Vy?** – „Křesťané jsou mužové a ženy

radosti. Ježíš i Církev nás učí radosti, a to zejména v tomto období. Jaká je to však radost? Je to veselí? Nikoli, není s ním totožná. Veselost je dobrá, vidíte, a je také dobré se veselit. Avšak radost je něco víc, je to něco jiného. Nezávisí na příznivých okolnostech, na momentálních příčinách, nýbrž je něčím hlubším. Je to dar. **Chceme-li stále jen zažívat veselí, stane se z něj nakonec lehkomyšlnost a povrchnost a my se dostaneme do stavu, ve kterém nám chybí křesťanská moudrost, jsme trochu přihlouplí a naivní.** Veselost tudíž není všechno, radost je něco zcela jiného. Je to Pánův dar, který nás naplňuje uvnitř. Jako by to bylo pomazání Duchem. Tato radost spočívá v jistotě, že Ježíš je s námi a s Otcem!“ prohlásil v těchto dnech papež František.

Už za pár týdnů vyvrcholí oslavy cyrilometodějského jubilea. Připravujete se? Je to významná událost a velké svědeckví národu, u jehož kolébky stál Kristus neohroženě zvěstovaný soluňskými bratry. Patrně nebudeme mít možnost přivítat zde Svatého otce, ale vatikánská agentura vydala zprávu, že se **jako zvláštní vyslanec na oslavu 1150. výročí příchodu svatých Cyrila a Metoděje pouti na Velehrad zúčastní kardinál Josip Bozanić,** arcibiskup chorvatského Záhřebu. Deo gratias!

-zd-

19. 5. **Ne** Slavnost Seslání Ducha Svatého
Sk 2,1–11, Žl 104, Řím 8,8–17, Jan 14,15–16.23b–26
20. 5. **Po** sv. Klement M. Hofbauer, sv. Bernardin Sienský
Sir 1,1–10, Žl 93, Mk 9,14–29
21. 5. **Út** bl. Hyacint Maria Cormier OP, kněz
Sir 2,1–13, Žl 37, Mk 9,30–37
22. 5. **St** sv. Rita z Cascie, řeholnice
Sir 4,12–22, Žl 119, Mk 9,38–40
23. 5. **Čt** sv. Jan Křtitel de Rossi, kněz
Sir 5,1–10, Žl 1, Mk 9,41–50
24. 5. **Pá** sv. Vincent Lerinský, opat
Sir 6,5–17, Žl 119, Mk 10,1–12
25. 5. **So** sv. Beda Ctihodný, sv. Marie Magdaléna de Pazzi
Sir 17,1–13, Žl 103, Mk 10,13–16

26. 5. **Ne** Slavnost Nejsvětější Trojice
Př 8,22–31, Žl 8, Řím 5,1–5, Jan 16,12–15
27. 5. **Po** sv. Augustin z Canterbury, biskup
Sir 17,20–28, Žl 32, Mk 10,17–27
28. 5. **Út** sv. Emil, mučedník
Sir 35,1–15, Žl 50, Mk 10,28–31
29. 5. **St** sv. Maximin, biskup
Sir 36,1–2a.5–6.13–19, Žl 79, Mk 10,32–45
30. 5. **Čt** Slavnost Těla a krve Páně
Gn 14,18–20, Žl 110, I Kor 11,23–26, Lk 9,11b–17
31. 5. **Pá** Svátek Navštívení Panny Marie
Sof 3,14–18 (Řím 12,9–16b), Iz 12, Lk 1,39–56
1. 6. **So** Památka sv. Justina, mučedníka
Sir 51,17–28, Žl 19, Mk 11,27–33

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctidenní vydáváný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, fr. Cyprián Suchánek OP, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského č.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.

